

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Teze k bakalářské práci

Trh práce a politika zaměstnanosti

Bláhová Anna

© 2015 ČZU v Praze

1 Úvod

Nezaměstnanost je jedním z nejdůležitějších makroekonomických ukazatelů, který odráží vývoj a aktuální stav vyspělosti daného státu.

Právo na práci každému občanu České republiky zajišťuje nejvyšší zákon České republiky, tedy Ústava. V poslední době se ovšem hrozba nezaměstnanosti projevuje téměř v každé rodině.

Mít jisté pracovní místo přináší pro člověka životní jistotu příjmu, pevné místo ve společnosti a vidinu zabezpečené budoucnosti. Se ztrátou zaměstnání přichází jedinec téměř o vše. Najednou se cítí nesoběstačný, pro rodinu neužitečný a přichází o všechny své jistoty. Tato ztráta má tedy nepříjemný dopad nejen na jedince, ale na celé jeho okolí.

Problémy trhu práce a nezaměstnanosti tedy nepatří jen mezi ekonomické problémy, ale dotýkají se i sociálních, právních a politických sfér.

Teoretická část této bakalářské práce je věnována pojmům, které se používají v souvislosti s trhem práce a politikou zaměstnanosti. Je zde popsán pojem trh práce, jako primární faktor problematiky nezaměstnanosti. Bude vysvětleno, co znamená pojem práce a nezaměstnanost či co jsou to komponenty trhu práce. Dále je uvedeno, co obnáší pojem státní politika zaměstnanosti a co do této kategorie patří.

Druhá část je věnována vlastní práci, která je zpracována dle dostupných statistických dat a snaží se nastínit aktuální situaci na trhu práce v hl. m. Praha a Středočeském kraji.

2 Metodika a cíl práce

Teoretická část je vypracována na základě studia odborných publikací a rozboru právních předpisů. Je zaměřena na vymezení a vysvětlení základních pojmů.

Práce v první kapitole vysvětluje základní pojmy, co obsahuje pojem práce a trh práce. V následné kapitole jsou vysvětleny komponenty trhu práce tedy nabídka a poptávky po práci, rovnováha na trhu práce a co znamená reálná mzdová sazba. Třetí kapitola vymezuje

nezaměstnanost, její druhy a jak se měří. Kapitola čtvrtá vysvětluje státní politiku zaměstnanosti, tedy aktivní a pasivní politiku

V praktické části se autorka nejprve věnuje popsání charakteristik hl. m. Prahy a Středočeského kraje. Pro doplnění praktické části bylo využito kvalitativního výzkumu s využitím polostrukturovaných rozhovorů. Poté autorka zhodnotila tyto rozhovory.

Cílem této bakalářské práce je tedy podrobná analýza současného stavu trhu práce a návrh konkrétních řešení pro hl. m. Prahu a Středočeský kraj. K této analýze bylo použito dat z Českého statistického úřadu a z Ministerstva práce a sociálních věcí. Dále bylo použito statistických ročenek pro hl. m. Prahu a Středočeský kraj.

3 Závěr

Nezaměstnanost je velice vážný problém v celé společnosti, protože ztráta zaměstnání neovlivní pouze daného jedince, ale celé jeho okolí. A dle teoretických pojmů, je jasné, že tato hrozba je nedílnou součástí běžného života všech lidí.

Státní politika zaměstnanosti se snaží dopad tohoto negativního jevu co nejvíce zmírnit. Ať pasivní formou politiky, kdy se jedinci snaží kompenzovat jeho finanční ztrátu a zajistit mu alespoň nějaké finance. Nebo aktivní formou, která se snaží pomoc jedinci nalézt nové pracovní místo tím, že ho pro trh práce udělá více „atraktivním“. Trh práce tedy ovlivňuje stát a celá řada institucí, které realizují politiku zaměstnanosti.

Analýza byla provedena pomocí polostrukturovaných rozhovorů, bylo tedy zaměřeno na kvalitativní šetření. Dotázaných pět respondentů, je minimální vzorek obyvatel žijících v těchto dvou oblastech. Metodou dedukce je možné nastítnit problémy nezaměstnanosti hl. m. Praha a Středočeském kraji.

Z analýzy vyplynulo, že je mnoho limitujících faktorů, které ovlivňují úspěšnost hledání nového zaměstnání. Může to být například věk, zdravotní postižení či nedostatečná pracovní zkušenost. Ke zvýšení konkurence schopnosti uchazečů se využívá aktivní politika zaměstnanosti, která uchazečům pomáhá získat dostatečnou kvalifikaci, v praxi je ovšem této možnosti nabídnuto minimálnímu počtu uchazečů.

Dále z analýzy vyplynulo, že největší potíže při hledání práce mají mladiství a absolventi s nedostatkem praxe a malá nabídka vhodných pracovních míst pro tuto skupinu uchazečů. Dále veliké potíže při hledání práce mají osoby se zdravotním postižením, nekvalifikovaní a dlouhodobě neumístění uchazeči.

Hl. m. Praha má v České republice nejnižší počet nezaměstnaných osob, Středočeský kraj se střídavě umísťuje na třetím a čtvrtém místě mezi kraji. Situace na trhu práce ve Středočeském kraji se v průběhu roku 2013 dala považovat za stabilizovanou, ovšem minulý rok došlo k výraznému růstu ukazatelů nezaměstnanosti.

4 Seznam použitých zdrojů

BRDEK, M., JÍROVÁ, H. 1998. *Sociální politika v zemích EU a ČR, 1. vydání.* Praha : Nakladatelství CODEX Bohemia, 1998. str. 391 s. ISBN 80-8563-71-X.

BROŽOVÁ, D. 2006. *Kapitoly ze ekonomie trhu práce.* Praha : VŠE v Praze, Oeconomica, 2006. str. 173 s. ISBN 80-245-1120-7.

ČSÚ. 2014. *Statistická ročenka Středočeského kraje.* Praha :, 2014. 978-80-250-2587-1.

HOLMAN, R., 2002. *Ekonomie, 3. aktualizované vydání.* Praha : Nakladatelství C.H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-681-6.

JIRÁSEK, J. 2003. *Lidi a trh práce.* místo neznámé : Ekonom, 2003. str. 47 s. ISSN 1213-7693.

JÍROVÁ, H. 1999. *Trh práce a politika zaměstnanosti.* VŠE v Praze : VŠE, 1999. ISBN 80-7079-635-9.

KOTÝNKOVÁ M., NĚMEC O. 2003. *Lidské zdroje na trhu práce: vývoj a tendence v souvislosti se vstupem České republiky do EU.* Praha : Professional Publishing, 2003. ISBN 80-86419-48-7.

KREBS, V. 2002. *Sociální politika.* Praha : ASPI, 2002. str. 376 s. ISBN 80-863-9533-2.

MACEK, J. 2008. *Ekonomická a sociální statistika.* Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2008. str. 240 s. ISBN 978-80-7043-642-4.

MACH, M., 2001. *Makroekonomie II pro magisterské (inženýrské) studium 1. a 2. část.* Slaný : Melandrium, 2001. str. str. 246. ISBN: 80-86175-18-9.

MAŘEŠ, P., 2002. *Nezaměstnanost jako sociální problém.* Praha : Sociologické nakladatelství, 2002. ISBN 80-86429-08-3.

PÍCHOVÁ, I. 1995. *K některým aktuálním otázkám zaměstnanosti.* Brno : Masarykova universita, 1995. str. 32 s. ISBN 80-210-0906-3.